

Số: 67 /BC-BKTNS

Hà Nội, ngày 26 tháng 6 năm 2023

BÁO CÁO THẨM TRA

Kết quả thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2023

(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 12)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã tổ chức thẩm tra Báo cáo số 197/BC-UBND ngày 16/6/2023 về tình hình thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2023 do UBND trình HĐND Thành phố tại kỳ họp thứ 12 HĐND Thành phố. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

1. Về cập nhật kết quả thực hiện thu, chi ngân sách năm 2022

So với số liệu ước thực hiện thu, chi ngân sách năm 2022 đã được UBND Thành phố báo cáo HĐND Thành phố tại kỳ họp thứ 10 HĐND Thành phố (cuối năm 2022), kết quả đánh giá đến nay cho thấy: Tổng thu NSNN trên địa bàn thực hiện 333.758 tỷ đồng đạt 107,1% dự toán, tăng 0,2% so với số ước thực hiện đã báo cáo HĐND Thành phố, tăng 3% so với thực hiện năm 2021; tổng chi ngân sách địa phương thực hiện 94.021 tỷ đồng đạt 87,9% dự toán giao đầu năm và 87,2% dự toán sau điều chỉnh, giảm 3,5% so với số ước thực hiện đã báo cáo HĐND Thành phố, trong đó do chi đầu tư phát triển thực hiện giảm 1,5% (tương ứng 707 tỷ đồng), chi thường xuyên thực hiện giảm 5% (tương ứng 2.548 tỷ đồng) so với số ước thực hiện.

Kết quả thu, chi ngân sách năm 2022 cho thấy sự cố gắng của các cấp, các ngành và chỉ đạo quyết liệt, đồng bộ thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp của UBND Thành phố đã đề ra trên các lĩnh vực; tập trung kiểm tra, đôn đốc, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc và xử lý các vấn đề tồn đọng kéo dài; tiếp tục thực hiện có hiệu quả công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19 và giải quyết, ứng phó kịp thời những vấn đề phát sinh, trọng tâm các giải pháp phục hồi và phát triển kinh tế nhằm tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, người nộp thuế; rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách và đẩy mạnh phân cấp, ủy quyền nhằm tạo thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp. Ngành thuế Thành phố tiếp tục tăng cường quản lý chặt chẽ các khoản thu, đẩy mạnh khai thác tăng thu, đôn đốc thu hồi

nợ động thuế; tập trung, tích cực triển khai các giải pháp tiếp tục cải cách hành chính, tạo môi trường kinh doanh thuận lợi để thúc đẩy hoạt động sản xuất kinh doanh. Nhờ đó, thu ngân sách nhà nước trên địa bàn Thành phố đạt được những kết quả tích cực, đặc biệt là thu từ khu vực công thương nghiệp dịch vụ ngoài quốc doanh. Mặc dù vậy, đối với các khoản thu từ nhà, đất chưa đạt kết quả như ước tính: thực hiện 21.382 tỷ đồng đạt 80,3% dự toán, bằng 77% so với thực hiện năm 2021 giảm 2.078 tỷ đồng so với số ước thu đã báo cáo HĐND Thành phố, trong đó nguồn thu tiền sử dụng đất năm 2022 chủ yếu là số phát sinh từ năm 2021 chuyển sang năm 2022. Như vậy, năm 2022 công tác đấu giá đất, giao đất chưa đảm bảo theo kế hoạch.

Đối với cân đối ngân sách Thành phố năm 2022, dự kiến hụt khoảng 9.333,8 tỷ đồng, trong đó thu tiền sử dụng đất hụt 3.672,5 tỷ đồng; thu từ thuế, phí và các khoản khác hụt 5.661,3 tỷ đồng. UBND Thành phố dự kiến bù đắp số hụt thu này từ các nguồn: Thu kết dư ngân sách cấp Thành phố năm 2021 (sau khi đã dành nguồn thực hiện cải cách tiền lương theo quy định), nguồn thưởng vượt dự toán thu phân chia giữa NSTW và NSDP và đầu tư trở lại theo cơ chế đặc thù năm 2021 cho ngân sách Thành phố, một số khoản dự toán chi chưa sử dụng hết nhưng không chuyển nguồn sang năm sau là phù hợp với quy định của Luật NSNN và thực tế thành phố Hà Nội. Tuy nhiên, phương án xử lý tăng, giảm thu chi so với dự toán trong quá trình chấp hành ngân sách dự kiến phương án bù đắp của số giảm thu này chưa được báo cáo và xin ý kiến kịp thời của Thường trực HĐND Thành phố là chưa thực hiện nghiêm theo quy định của điều 59 Luật Ngân sách nhà nước và điều 36 Nghị định số 163/2016/NĐ-CP ngày 21/12/2016 của Chính phủ.

2. Kết quả thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm 2023

Năm 2023 là năm đầu tiên triển khai các quy định mới của Thành phố về phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực kinh tế - xã hội, Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn Thành phố và phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách, định mức phân bổ ngân sách thành phố Hà Nội và tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách giai đoạn 2023-2025, là năm triển khai sơ kết, đánh giá giữa nhiệm kỳ nhiều chương trình, kế hoạch lớn của Thành phố nhằm có các giải pháp hiệu quả hơn phần đầu hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu đã đề ra. Kế thừa, phát huy các kết quả đã đạt được, vượt qua khó khăn, thách thức, tạo tiền đề thuận lợi cho phát triển KTXH năm 2023 và các năm tiếp theo, UBND Thành phố đã chỉ đạo quyết liệt các cấp, các ngành đề cao tinh thần trách nhiệm, quyết tâm, tổ chức thực hiện đồng bộ, nghiêm túc, hiệu quả nhiều nhiệm vụ giải pháp điều hành thu, chi ngân sách ngay từ đầu năm.

Báo cáo của UBND Thành phố đã đánh giá và phản ánh đầy đủ, toàn diện công tác chỉ đạo, điều hành của Thành phố và những kết quả đạt được trong công tác tài chính, ngân sách 06 tháng đầu năm 2023 theo Nghị quyết của HĐND Thành phố. Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với nhận định, đánh giá trong báo cáo của UBND Thành phố.

Ban Kinh tế - Ngân sách đánh giá cao các kết quả đạt được của Thành phố trong thực hiện nhiệm vụ thu - chi ngân sách 06 tháng đầu năm 2023 có nhiều chuyển biến tích cực so với cùng kỳ, cụ thể: thu NSNN 6 tháng đầu năm đạt 62,4% dự toán, tăng 22,9% so với cùng kỳ, chi NSNN đạt 37,8% dự toán tăng 26,8% so với cùng kỳ (trong đó chi đầu tư phát triển tăng 35% so với cùng kỳ), cân đối thu chi ngân sách 6 tháng đầu năm được đảm bảo. Kết quả này thể hiện sự nỗ lực, chủ động, linh hoạt và triển khai có hiệu quả các giải pháp điều hành, thực hiện dự toán ngân sách của UBND Thành phố trong 06 tháng đầu năm. Cụ thể:

*** Về thu ngân sách:** UBND Thành phố đã kịp thời chỉ đạo cơ quan thuế, cơ quan hải quan phối hợp với các sở, ban, ngành, quận, huyện, thị xã khẩn trương khắc phục những hạn chế, khuyết điểm trong việc tổ chức thực hiện thu NSNN được chỉ ra sau Hội nghị kiểm điểm năm 2022 của Ban Cán sự Đảng và Tập thể Lãnh đạo UBND Thành phố và đồng thời, tăng cường công tác quản lý thu, đơn đốc thu hồi nợ; rà soát, đẩy mạnh cải cách hành chính, phân cấp, phân quyền hơn nữa, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh để đẩy mạnh thu hút đầu tư và tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý thu NSNN. Với sự chỉ đạo quyết liệt của Thành phố, thu ngân sách trên địa bàn Thành phố đã có sự tăng trưởng cao so với cùng kỳ, trong đó đáng ghi nhận nhất là thu từ khu vực sản xuất kinh doanh ước thực hiện 98.286 tỷ đồng, đạt 62,7% dự toán, tăng 21,0% so với cùng kỳ, đặc biệt là khu vực doanh nghiệp nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.

Mặc dù, trong 06 tháng đầu năm 2023, UBND Thành phố đã chỉ đạo quyết liệt nhằm tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong việc giao đất, cho thuê đất, đấu giá quyền sử dụng đất, xác định giá đất, nghĩa vụ tài chính đất đai nhưng các khoản thu từ nhà, đất tiếp tục đạt thấp so với dự toán và suy giảm mạnh so với cùng kỳ (ước đạt 23,8% dự toán, bằng 57,0% so với cùng kỳ), đặc biệt là thu tiền sử dụng đất chỉ đạt 21,2% dự toán, bằng 52,3% so với cùng kỳ do nguồn thu phát sinh ít, đồng thời công tác đấu giá đất các tháng đầu năm 2023 gặp nhiều khó khăn. Ban đề nghị UBND Thành phố làm rõ những nguyên nhân khách quan, chủ quan ảnh hưởng đến tiến độ thu tiền sử dụng đất trong 06 tháng đầu năm và đưa ra những giải pháp, chỉ đạo cụ thể nhằm khắc phục những hạn chế do chủ quan của các cơ quan nhà nước.

*** Về chi ngân sách:** Trong 06 tháng đầu năm 2023, Thành phố đã tích cực đẩy nhanh tiến độ hoàn thiện các thủ tục cần thiết để thực hiện các nhiệm vụ chi theo kế hoạch. Nhờ đó, tiến độ giải ngân cả chi đầu tư phát triển và chi thường xuyên đều tăng so với cùng kỳ. Đặc biệt, bám sát các chỉ đạo của Trung ương, Thành phố đã triển khai quyết liệt các giải pháp đẩy mạnh tiến độ thực hiện, giải ngân kế hoạch vốn đầu tư công: Tập trung giải quyết các khó khăn, vướng mắc và đảm bảo nguồn lực để đẩy nhanh tiến độ triển khai dự án, đặc biệt là Dự án đầu tư xây dựng đường Vành đai 4, các dự án, công trình trọng điểm, các công trình hạ tầng giao thông quan trọng, hạ tầng văn hóa, xã hội, các dự án thuộc kế hoạch đầu tư 03 lĩnh vực (y tế, di tích, giáo dục) của Thành phố. Ngoài ra, Ban đề nghị UBND Thành phố báo cáo bổ sung làm rõ một số nội dung sau:

- Việc thu tiền thuê đất trả tiền một lần và phân bổ khoản dự toán chi đầu tư trở lại cho các quận, huyện, thị xã từ nguồn này (dự toán giao đầu năm là 900 tỷ đồng nhưng đến thời điểm hiện nay chưa giải ngân).

- Tình hình phân bổ (chi tiết theo các nội dung dự toán, đơn vị thực hiện, căn cứ phân bổ...) các khoản kinh phí điều hành tập trung, kinh phí chưa đủ điều kiện phân bổ chi tiết của ngân sách cấp Thành phố (nguồn vốn sự nghiệp) để HĐND Thành phố và các đại biểu HĐND Thành phố giám sát việc thực hiện của các đơn vị (trong báo cáo của Thành phố hiện đang báo cáo số tổng hợp). Phương án đề xuất đối với các khoản không đủ điều kiện phân bổ đến hết ngày 30 tháng 6 năm 2023.

3. Về các nội dung UBND xin ý kiến HĐND Thành phố:

- Nội dung đề nghị điều chỉnh giảm dự toán Kinh phí hỗ trợ các huyện thực hiện đề án lên quận để bổ sung cho nhiệm vụ hỗ trợ các huyện khó khăn mua sắm trang thiết bị (máy tính,...) phục vụ triển khai thực hiện Đề án 06 của Chính phủ trong 6 tháng cuối năm 2023 với số tiền là 13.950 triệu đồng, Ban đề nghị Thành phố làm rõ lý do điều chỉnh giảm nhiệm vụ hỗ trợ các huyện thực hiện đề án lên quận mà không sử dụng các nguồn kinh phí điều hành khác của Thành phố (nguồn dự phòng, nguồn kinh phí điều hành tập trung khác chưa đủ điều kiện phân bổ).

- Việc quyết định phân bổ dự toán ngân sách chi thường xuyên theo từng lĩnh vực thuộc thẩm quyền của HĐND Thành phố, được quy định tại Luật Ngân sách nhà nước và Nghị định số 37/3027/NĐ-CP ngày 23/3/2017 của Chính phủ.

- Đối với đề xuất: Việc cho phép một số quận, huyện sử dụng một phần nguồn cải cách tiền lương còn dư để bố trí chi đầu tư phát triển là phù hợp với quy định của Nghị quyết 115/2020/QH14 ngày 19/6/2020 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách tài chính - ngân sách đặc thù đối với thành phố Hà Nội. Ban thống nhất và đề nghị UBND Thành phố có cơ chế kiểm soát để đảm bảo các

quận, huyện phải đảm bảo nguồn cải cách tiền lương và các chính sách an sinh xã hội theo lộ trình đến năm 2025 theo Nghị quyết 27-NQ/TW của Hội nghị Trung ương 7 (Khóa XII).

- Ban Kinh tế - Ngân sách cho rằng việc UBND Thành phố đề xuất hỗ trợ chi thường xuyên cho các Ban Quản lý dự án Thành phố, Đài Phát thanh và Truyền hình Hà Nội không đủ nguồn tài chính để thực hiện chính sách tinh giản biên chế; hỗ trợ kinh phí từ ngân sách nhà nước cho các tổ chức quản lý, khai thác công trình thủy lợi là cần thiết trong điều kiện các định mức, đơn giá hoạt động của các đơn vị này chưa được tính đầy đủ.

4. Nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 06 tháng cuối năm 2023

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với 5 nhóm giải pháp chủ yếu thực hiện nhiệm vụ thu chi ngân sách 6 tháng cuối năm 2023 của UBND Thành phố. Bên cạnh việc tiếp tục thực hiện có hiệu quả các nhóm giải pháp điều hành ngân sách năm 2023 đã được xác định từ đầu năm và các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đã được UBND đề cập, Ban đề nghị UBND Thành phố tập trung chỉ đạo tháo gỡ các vướng mắc, khắc phục các tồn tại, hạn chế đã được chỉ ra qua quá trình thực hiện dự toán ngân sách 6 tháng đầu năm 2023 (và cũng là những tồn tại, hạn chế đã được chỉ ra từ những năm trước) đồng thời quan tâm một số nội dung sau:

- Đặc biệt quan tâm đẩy nhanh công tác xây dựng định mức kinh tế kỹ thuật, đơn giá, giá sản phẩm dịch vụ công sử dụng ngân sách nhà nước. Tiếp tục triển khai tích cực, có hiệu quả Kế hoạch số 189/KH-UBND ngày 06/7/2022 của UBND Thành phố về việc triển khai thực hiện chuyển đơn vị sự nghiệp công lập thuộc thành phố Hà Nội sang tự chủ tài chính năm 2021 và giai đoạn 2022-2025, trên cơ sở rà soát kỹ, đánh giá sát thực khả năng nâng mức tự chủ của các đơn vị, đảm bảo tuân thủ quy định của Luật quản lý tài sản sử dụng công.

- Triển khai kịp thời chính sách gia hạn thời hạn nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân và tiền thuê đất trong năm 2023 theo Nghị định 12/2023/NĐ-CP ngày 14/4/2023 của Chính phủ, dự báo những thay đổi chính sách pháp luật về thu tác động đến tình hình thu ngân sách nhà nước trên địa bàn, từ đó đề xuất các giải pháp điều hành thu để phấn đấu hoàn thành mức cao nhất dự toán thu NSNN đồng thời chủ động trong việc cân đối nguồn lực thực hiện các nhiệm vụ chi thường xuyên cũng như chi đầu tư phát triển của Thành phố.

- Tiếp tục chỉ đạo các chủ đầu tư và các cơ quan liên quan quyết tâm, quyết liệt trong việc hoàn thiện thủ tục đầu tư, giải phóng mặt bằng, xử lý kịp thời các vướng mắc liên quan đến giá nguyên vật liệu cho các dự án đầu tư XD CB, xây

dụng chi tiết, cụ thể tiến độ thực hiện các dự án đầu tư; khẩn trương thực hiện các thủ tục thanh toán vốn đầu tư cho dự án ngay sau khi khối lượng được nghiệm thu; không dồn khối lượng vào cuối năm, đảm bảo giải ngân trên 95% kế hoạch vốn giao.

- Chỉ đạo việc nâng cao chất lượng công tác lập dự toán ngân sách năm 2024 đảm bảo đúng quy định của Luật Ngân sách nhà nước và Luật Đầu tư công.

- Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Văn phòng HĐND&UBND Thành phố;
- Văn phòng UBND Thành phố;
- Các Sở: TC, KH&ĐT, Cục thuế;
- Lưu: VT.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Hồ Văn Nga